

Kovács Sándor Pál

PÁSZTORTÜZEK

Kovács Sándor Pál

PÁSZTORTÜZEK

*Szerkesztette:
Kovács István József*

*Tördelés és grafika:
B. Halasi Éva*

*Anyanyelvi lektor:
dr. Bereznai Zsuzsanna*

*Magánkiadás.
Minden jog fenntartva!*

ISBN:

*Nyomda PRINT 2000
Kecskemét, 2015*

Kovács Sándor Pál

PÁSZTORTÜZEK

Válogatások

a szerző 1956 és 2015 között írt verseiből

AZ OLVASÓHOZ

Kovács Sándor Pál foglalkozására nézve testnevelő tanár és birkózó mesteredző, aki valójában egy olyan személyiség, akinek egész életét a gyökereihez való erős érzelmi kötődés hatja át, és a népi kultúrával való együttélés határozza meg. Ő is annak a generációnak a képviselője, aki még beleszületett a hagyományos népi kultúrába, gyermek- és ifjúkorát még abban is élte meg, ám a későbbi évtizedekben mindegyre az állt élete középpontjában, hogyan is lehet mindezt megőrizni, illetve tovább éltetni.

Gyermekkorában a népszokások, a népmesék és a népdalok világa magától értetődő módon volt részese életének – a néphagyomány közösségi jellege pedig a természetes társadalmi közeget jelentette számára. Ám amikor a második világháború után nagyot fordult a világ sora, és a népköltészet addig mindennapi jelenségei háttérbe szorultak, ő is új kifejezési formát keresett magának: írásban próbálta továbbéltetni mindazokat a dolgokat, amelyek a népélethez való kötődését jelentette.

Ő egy olyan sokoldalú személyiség, aki nemcsak gyűjtője, felkutatója volt élete folyamán a népszokásoknak, hanem maga is nagyon sokat tett fennmaradásukért. A népi sportjátékok kapcsán a grundbirkózás szokásának újraélesztőjét tisztelhetjük személyében, aki maga is gyakorolta és évtizedeken át tanította ezt a régmúlta visszatekintő népi játékot.

Irodalmi munkásságának a középpontjában is a népelet áll. Prózaí művei – visszaemlékezései és elbeszélései a népelet derűs és szomorú eseményeiről szólnak, ám a líra területén már nem csupán a népies, magyaros verselés képviselője, hanem szívesen megpróbálkozik számos műköltői versformával is. Ő egy olyan népi író és verselő, aki valóban a nép fia – és akinek mindig is lételeme a népelet megidézése, költői formában való továbbéltetése.

Jelen kötetében egy költői életműből való színes válogatás áll előttünk, írásainak legkülönbébb tematikájú és műfajú alkotásaiból. Szívesen verseli meg a népelet jeleneteit – a témához illő magyaros verselési formában. Kedveli a nyelvi játékot, könnyedén játszik a rímekkel és a népi humor nyelvi ötleteivel. Ugyancsak szívesen fordul a görög és latin mitológiához, ahol egyéni fantáziájának enged teret. Az olvasó a családtagokhoz, a barátokhoz, a sporttársakhoz írt versek közül is ízeltőt kap, végül a legutóbbi évek termésének egy-egy alkotását is megismerhetjük.

Kecskemét, 2015. október 9.

dr. Bereznai Zsuzsanna

ELŐSZÓ HELYETT A SZERKESZTŐTŐL

BÁTYÁMNAK

2015 karácsonyára

*Testvérem, vérem, remélem,
A dal s a vers, az fennmarad.
Valamit hagyunk magunk után:
Kemény csaták és szép szavak,*

*nagy versenyek, birokvetések
s a verseinkből néhány kötet.
Mi, birkózók, kemény legények,
Ép testet építünk s lelkeket.*

*Életutunkat végigjárva
nyertünk sok élményt s érmekeket,
de ennél több, mit kiérdemeltünk:
A szeretet és a tisztelet.*

*Fogadd el tőlem, költőtársam
a néhány versedből nőtt kötetet!
Szent karácsonyra szeretettel
ez ajándék-szerkesztésemet.
István öcsédől, ki hön szeret.*

*Kovács István József
Kecskemét, 2015. október 27.*

Kovács Sándor Pál

AJÁNLÁS

***Valahol messze puszták mélyén,
A délibábos Kiskunságban...
Lobogó pásztortüzek mellett
Dalok születtek hajdanában.***

***Legendát szőttek, mesét fontak,
Gyöngyöket szórt a népköltészet,
Szedjük össze a vénülő múltból,
És féltve őrizzük meg őket!***

Kunszentmiklós, 1963

I.

**PÁSZTORTÜZEK
ÉS
FALUSI ÉLETKÉPEK**

Magamról I.

*Konok kunok és büszke jászok,
mokány magyar az unokátok.
Küzdeni nem rest, harcolni bátor.
Gödörbe lép? Mindig kilábol!*

Kecskemét, 2010. február 2.

Emlékeim

*Emlékeim a múltban
drága ékszerek,
feneketlen kútba
hullott gyöngyszemek.
Néha-néha mégis
találkozok velük,
felszínre hozza őket
a játszi képzelet.
Ilyenkor szebbek, jobbak,
mint voltak egykoron,
simogatónak érzem,
ha csattant a pofon...,
tűszúrásnak tűnik
a maró fájdalom,
mindez csak ábránd, játék,
de hisz ezt jól tudom.
Oh! bár még hinni tudnék,
remélni szépeket,
nosztalgizva nézem
a régi képeket.
Lomtárban végzik ők is,
mint annyi más rokon...?
C'est la ville, mondjuk blóden,
s nem is veszem zokon!*

Helvécia, 1993. húsvét vasárnapján

Az élet kapujában

*Kamasz koromban Krisztus voltam,
világmegváltó nagy gyerek,
a szívem ezerfelé vágtam:
nesztek, vegyétek emberek!*

S kikacagtak...

*a beképzelt, falánk törpék
kristály-szívemet összetörték.*

*Sokáig voltam bús, magányos,
magam ösvényét járó táltos,
s csordájából kimart farkas,
vadász elől futó szarvas.*

*Aztán mégis magamra leltem,
s a sorsomat vállamra vettem.*

*Nevem: KOVÁCS – hát szégyen lenne,
hogya a bánat leteperne.*

*Élni kell!
Mindig szép az élet,
ha nem magad bajával méred.*

*Így lettem sorsom víg kovácsa,
mikrovilágom Messiása
e roppant kornak peremén.*

*Hitem nem csöppnyi szalma lángja
hangom mutál, de nem remeg
állok az Élet Kapujában,
mert feltámadtam, emberek!*

Kecskemét, 2006. június 16.

Pásztortüzek

*Nyájak esti kolompolása
S valami pogány ősi ösztön
Kicsalogatott a pusztára
Suhanc koromban minden őszön.*

*A tar mezőkön kóborolva,
Ha hunyorgó tüzekre leltem,
Szalonnasütő öreg bátyók
Subáján meg-megtelepedtem.*

*A pásztornép mesélő fajta,
Szeret dúdolvá elmélázni,
És gondúzó pipafüst mellett
Régmúlt időkbe visszajárni.*

*Múltat idéző tudományuk
Nagyatyáiktól örökölték,
S az idők másra fordulását
Új dalaikba beleszótték.*

*Így gyarapodott történelmük
A nagy pásztor-dinasztiáknak,
Mik Ázsiától a Kiskunságig
Az apákról fiukra szálltak.*

*A pór-regék romantikáját
Őrzik a fennmaradt szokások,
S füzes pásztortemetőkben
Kopjafán megfakult rovások.*

*Móricgát, Bugac, Pirtó, Páka,
Modokok, Basák birodalma
Nincsen többé, a szántó-vető
Mezsgyéi közé beszántotta.*

*Rogyadoz a Kőkúti-csárda,
S Nagy Czirok híres szeretője
Nem méri tüzes borát többé,
Kiköltözött a temetőbe.*

*A „Dühöngő” is csendesebb már,
Nem járja Baski Gyuri benne
A szilaj kiskun legénytáncot...
az idő átsuhant felette.*

*Pusztáink mélyén, szelek mérgén
Besüppedtek már a kunhalmok,
S a pásztorvilág krónikáját
Felőrlik a feledés-malmok.*

Kopjafára

*Búcsúztató „A Kiskunság krónikása”
Nagy-Czirok László halálára*

*„Hullatja levelét az Idő vén fája...”
– érkezett Czirok László végórája,
elnémult örökre a krónikás lantja,
lelkét a világnak, testét földnek adja.*

*Szőlőhegyeinken budártüzek gyúlnak,
a venyige-lángban mesék duruzsolnak,
ott ül a jó öreg csillagos subában,
a halasi csípős, őszi éjszakában.*

*Krónikáló szavát szájra veszi a szél,
a Kiskunság népe hallhatja, mint regél:
Besüppedt kunhalmok, rogyadozó fejfák
némán takargatják Kötöny birodalmát...*

*Duna – Tisza közén elmúlt oly sok század
gólyatollal írta ő a krónikánkat.
„Pásztor-pandúr-betyárviselkedés” korból
utolsó mohikán, nincs több a Czirokból.*

*Magányos szélmalmot, ha látsz a határba'
amint beléakad a kósza szél szárnya,
s nyikorogva lendül égre törött karja,
Nagy-Czirok László és „Luca szele” hajtja.*

*Ha látsz forgószelet portölcsért kavarni,
bütykös ujjú pásztort tilinkót faragni,
kiszáradt kútgémet az egekbe nézni,
ne feledd emlékét újra felidézni!*

*Száguldó tüzes mén, napsütötte róna,
délibáb, kolompszó, népdal regél róla,
verbunkoló módos, komótos paraszt-tánc,
anyók szeme körött futó póklábú ránc.*

*Elment! – jöttek érte „mennyei szekerek”,
verik a csillag-port most is a kerekek,
ott ül a „Fenséges Jó Úristen” balján,
a Göncölszekere kisbérese bakján.*

Kunszentmiklós, 1970

Bugacpusztán

*Legelész a szürke gulya,
elől megy a vezérbika,
kormos szemű, villásszarvú,
ropog alatta a sarjú.*

*Mily fenséges a tartása,
királyi fejhordozása,
messziről jött, Ázsiából,
őseinkkel, őshazából.*

*Pattog a karikás ostor...
el-elbődül olykor-olykor,
mélyen zengő, öblös hangja,
bong, mint tornyok bronz harangja.*

*Ballag a gulya utána,
a bugaci nagy határba',
fényes délig legelésznek,
a gulyások heverésznek.*

*Csak a puli ügyel rájuk,
éber az eb, nincsen káruk,
nem bitangol el a marha,
mert a puli visszahajtja.*

*Délidő van. Itatásban
nagy munka vár a gulyásra.
Széles vályút tele meri,
szomjas a jószág, vedeli.*

*A veder le s fel ingázik,
a gém végén kolonc hintázik,
izmos kar a mozgatója,
acélból van a rugója.*

*Míg a nap zeniten halad,
delelnék a szárnyék alatt,
pásztor, barom heverészik,
a légben ölyv egerészik,*

*a termiken vitorlázik,
mikor lecsap, nem hibázik.
Üregi nyúl fülel halmon,
kuttyák ugatását hallom.*

*Ugrik a füles, elporol,
arrább megzörren egy bokor,
róka surran ki alóla,
vadászni megy a tyúkólba.*

*A nap közben alább szállott,
a vén bika is felállott,
kolompos nyakát megrázza,
ballag a gulya utána.*

*Napnyugtáig legelésznek,
csillagfénynél heverésznek,
nyugalomra tér a pásztor,
álmából felriad párszor,*

*fordul egyet, tovább alszik,
szuszog, horkolása hallik,
denevér csapong a légen,
telihold ragyog az égen.*

*Ezüst port hint a világra,
borókára, fűre, fára.
Békén álmodik a puszta,
a takarót nyakába húzta,*

*takarója a magas ég,
rajta millió csillag ég.
Ilyen az én tündérálmom,
ez költői ideálom.*

Kecskemét, 2003

Daru csapat őszi égen

*Daru csapat v betűi,
ha feltűnnek őszi égen,
szívem hevesebben dobog,
és forróbban zúg a vérem.*

*De jó lenne velük szállni
titok-rejlő ősi tájra,
s rátalálni rég felejtett,
odahagyott őshazánkra.*

*Hol töretlen, szűz a puszta,
kristálytiszták tavak, erek,
madárdaltól hangos a rét,
vadban dús az erdő, berek.*

*Ott legel a szilaj ménes,
fehér villámszarvú csorda,
turkálja a mocsár tölgyét
dagonyázó disznó konda.*

*Pásztortüzek parazsánál
regét regélnek a vének,
s járják tüzes harci táncuk,
szilaj vérű hun legények.*

*Sámán dobok ütemére
csizmás lábuk egyre dobban,
oda föl a sámán dombon
táltosok szent tüze lobban.*

*Fehér kanca vére csurran,
hadúrnak áldoz a táltos,
feje felett ölyü villog,
hadra hívó turul szálldos.*

*Pereg a dob, rivall a kürt,
nyeregbe pattan a sereg,
sarkantyú peng, zabla feszül,
paták alatt a föld remeg.*

*Nyíl-fellegük elborítja
orcáját a fényes Napnak,
áttörik a pajzsot, vértet,
halálos sebeket adnak.*

*Ha lesújt a görbe szablya,
nincs lovag, ki ellenállhat,
ég a város, üszköt vetnek
ormára a büszke várnak.*

*Attila az Isten Kardját
a négy égtáj felé suhintja,
lábához borul, s adózik
fényes Bizánc, büszke Róma.*

*Tisza mentén a földvárban
folyik fényes dínom-dánom,
mennyegezőt ül a hun király
Ildikóval – szinte látom.*

*Lakodalmas zomotor lett.
megölte az orra vére?
Hármas koporsóban nyugszik
titkon a Tisza medrében.*

*Birodalma összeomlott,
örökébe népünk lépett,
ki a Kárpát-bércek alatt
ünnepel kétezred évet.*

*Történelmünk Arany Könyvét
az utókornak kitárom:
olvassák és őrizték meg
unokáink, azt kívánom!*

Kecskemét, 1998. december 26.

Téli éj a pusztán

*Jajgat a hideg szél,
cibálja a fákat,
innen is, onnan is
letör egy-egy ágat.
Megvadulva vágat
a kihalt pusztákon,
piszkos havat kotor
a kopasz buckákon.
Kóbor eb felvonyít,
ugatja a Holdat,
felveri álmából
sírjában a holtat.
A jeges szél szárnyán,
seprű paripáján,
éjfél tájban Biri néne
nyargal a Hold árnyán.
Egy magányos tanya
kéményén ül végül,
onnan ereszkedik
alá kandallóba bévül,
majd beveszi magát
a kemencezugba,
vagy meghúzódik a
kormos kürtőlyukban.
Onnan kísérti a
tanyabeli népet,
babonákba őszült
vénséges szüléket.*

*Hófehér szakállú,
roggyant aggastyánok
hányják a keresztet,
imát mormol szájok.
Kinn az eresz alatt
árva nyúlláb táncol,
veri a jeges szél
házőrzőt a láncon,
az meg keservesen
a nyarat siratja,
bundájához fagyott,
koszos, jeges vacska.
Csak akkor csendesül
el a szegény pára,
amikor hajnalfény
ragyog fel a tájra.
Megnyugszanak bent is
a megriadt lelkek,
eddig volt, mese volt...
mit elzengtem nektek.*

Tiszaékcske, 1992. január 4.

Itt a tavasz

*Faun-bokájú friss tavasz,
Te játékos, te fürge.
Vidám, bohó, pajkos, ravasz,
Megjöttél berkeinkbe.*

*Az alvó föld megiffodik,
Amerre elbokázol,
S csókod nyomán virág fakad
A bimbós somfaágon.*

*Még hívesek a hajnalok
A dudorászó szélről,
De már a gerle egyre bűg,
Párjával nászra készül.*

*Déltájt a kiskapuk előtt
Anyókák üldögeálnak,
Ajkukon locska híreik
Hamar gazdát cserélnak.*

*És este, ha a Nap leszáll,
Nyugodni tér a lárma,
Virágzó mandulák alatt
Legényre vár a lányka.*

Péter-Pálkor, aratáskor...

*Péter-Pálkor kasza pendül szaporán
búzát arat hajnal óta a komám.
Szeretője, Julcsa jár a nyomában,
zeng a dala messzire a határban.*

*Hajladozik vékony-karcsú dereka,
a kévéket sorban keresztbe rakja.
A rend végén egy-egy kicsit megállnak,
összebújnak, sugdolóznak, cicáznak.*

*Délidőben akáclombok árnyékában
heverésznek, s a délibáb játékán
eltűnődnek... milyen csodás ez a nap,
hogy ők együtt aranybúzát aratnak!*

*Tervezgetik – dús a termés –, jövőre
lakodalomra is telik belőle.
Öreg már az akácfa is, kívágyuk,
a törzséből ringóbölcsőt csinálunk.*

*Ipam, napam gyűjtheti a kelengyét,
házasítsák ki az ifjú menyecskét,
jusson bőven belőle a pályára,
s együtt várnak tavasszal a gólyára.*

Kecskemét, 1993. június 29.

Gondolatok az őszi

*Október aranypénzeit
szórja az ős marékkal...
a szél egy vásott kis kölyök,
játszik a hordalékkal.*

*A szőlőhegy oldalán
a tőkék már soványak,
mert elhordták a puttonyok
a dús kincseit a nyárnak.*

*A dűlőút kopott gyepén
szekér döcög a sárban,
s a vén paraszt komótosan
rágyújt a nagy pipára.*

*A szürke füst lomhán kering,
birokra kél a köddel,
s a néma táj mélán mereng
a füstölgő öreggel.*

*A kocsis hosszan, messze néz,
beleréved a tájba,
és lassan visszatévelyeg
egy régi-régi nyárba.*

*A múlt virágos útjain
sudáran, ifjan lépked...
s egy röpké percre feledi
a bús, őszi vidéket.*

*Majd mint a láng, mely fellobog,
s visszalohad magába,
úgy zökken vissza a szekér
az irigy valóságba.*

Nyíregyháza, 1960

Közeleg a tél

*Már benne járunk bokáig az őszben,
és talpunk alatt harsog az avar,
az indián nyár tarka szőnyegével
ott lent a parkban mindent betakar.*

*A játszótéren csak itt-ott futkároz
a panel-börtönét elunó gyermek,
a nyárfa ágán bús szél citerázik,
s egyre sötétebb lesz minden felleg.*

*Kora este az árnyak megnyúlnak,
a nappalok is megrövidülnek,
tévé-antennákra varjak ülnek.*

*Vadludak őszi égen délre húznak,
várja őket a másik hazájuk.
Kár! Kár! Szólnak a varjak utánuk.*

Kecskemét, 1997. november 8.

Ólomöntés

*Szilveszter pápa éjszakáján,
így mesélték nekem a vénék:
füstös paraszti katlanokban
tüzek, lobogó tüzek égtek.*

*A szerelmes lány ólomlevest főz,
sustorog, forr a serpenyője,
a vízbe önti, furcsa alakzat
válík ki előtte belőle.*

*Ekkor a jövődőjét látja,
no meg a szerelmese képét,
utána nyomban ágyba fekszik,
és megálmodja menyegzőjét.*

Szalkszentmárton, 1959 december

Gyertyaszentelő

*Februárban barlangjából
kibújik a medve,
a megnézi, hogy meddig tart még
a tél borús kedve.*

*Ha az égből napfény árad,
s az eresz megcsurran,
barlangjába visszacammog
mackónk dérrel-dúrral.*

*Ám, ha szél zúg, fagy csikorog,
a hó hull a magasból,
a bölcs mackó kívül marad,
s brummog a tavaszról...*

Szalkszentmárton, 1960. január 28.

A kuckó

*A vén kemence boglyasan
ásít a kis szobában,
a cirmos lustán szendereg
a kuckó zugolyában.*

*Hej, szép idők! Valamikor
enyém volt az a barlang,
és fittyet hánytam langy ölen
a télnek, zivatarnak.*

*Nagyanyám báránybekecse
bélelte ki puhára,
s nagyapám kopott süvege
volt puha-pihe párna.*

*Ha nagyanyó málét sütött,
öcsémmel a kuckót laktuk,
a padkán nagyapó mesélt,
tréfáin jót mulattunk.*

*Apó már elment... nagyanyám
sohasem süt már málét,
csupán a boglyas vén barát
pufók hasával áll még.*

*Én is kinőttem, lábaim
a kuckóból kilógnak,
így hát a cirmos költözött be
a kuckóba lakónak.*

Szabadszállás, 1960

Fapados

*Bagószagú, füstös fapados kocsi,
Patajtól Miklósig von a gőzcsacsi.*

*Csigalassúsággal, lomhán zakatol,
ezüst flitteres, dús, téli tájakon.*

*Benn a kupé telve – különös világ,
mesealakokból szótt csokor virág.*

*A sarokban egy éltes, természetes kofa
rikácsol – szemölcsös, vén, gonosz banya.*

*Nicsak! Kosarában motoz... Mit akar?
Szutykos demizsonból pálinkát nyakal.*

*Odább Ali Baba s vele négy rabló,
ultit döngget, döng, dübög a padló.*

*S ott jön Hófehérke – kis diákleány,
zúzmarából párta leng selymes haján.*

*Törpe is van. Éppen hét pöttöm gyerek
a tanyavilágból iskolába megy.*

*Sárkányunk sikkant... s lomhán betolat
Szalkra a kis, füstös alföldi vonat.*

*Vicinálisomtól most búcsút veszek,
sosem váltok mást, csak fapados jegyet.*

Farsangolás

*Eljött a víg farsang,
a bálak ideje,
búnak és bánatnak
nincsen itt a helye.*

*Zene és kacagás
veri fel a csendet,
tarka ruhás sereg
lepi el a termet.*

*Színes lampionok,
szalagok erdeje
csüng le a plafonról,
hajunk, ruhánk tele*

*konfettivel és a
színes flitterekkel,
mit egymásra szórunk
nagy-nagy élvezettel.*

*Lányok és legények
maskarát öltenek,
vidám zeneszóra
táncokat lejtene.*

*Ezeregy éjszaka
színes kavalkádja
kering, forog, zsibong
a farsangi bálba'.*

*Egy félszemű kalóz
királylánnyal táncol,
Piroska meg ordas
farkassal viháncol.*

*Hófehérke, s vele
forog a hét törpe,
bokáznak vidáman,
a kart karba öltve.*

*Csipkerózsika is
felébredt álmából,
egy deli királyfi
szerelmes csókjától.*

*Háry János mesél,
löki a szöveget,
sűrűn emelgetve
a rumos üveget.*

*A büfés néni meg
bólintgat reája,
észre sem veszi, hogy
tátva maradt szája.*

*Odább Ali Baba
s Aladdin snóblizik,
Münchausen báró
s Batu pertut iszik.*

*Fogynak a jó borok,
meg a nyalánkságok,
ínycsiklandó étkek,
a farsangi fánkrok.*

*Sűrűn pukkadoznak
a pezsgős palackok,
miként hajdanában
puskák és tarackok.*

*Báلكirályt s királynét
választ itt a népség,
a kritériuma:
báj, kellem és szépség.*

*Hajnalig a bál végéig
tart udvartartásuk,
azután emlék lesz
az uralkodásuk.*

*Éjjélkor a maszkák
levetik álarcuk,
kíváncsiskodóknak
felfedik az arcuk.*

*Lesz nagy álmélkodás:
a banya a Teri,
Óz, a nagy varázsló
a szomszédból Feri.*

*A legszebb jelmezek
díjakat nyerhetnek,
díjukat átvenni
a színpadra mennek.*

*Tapsol a közönség,
ha tetszik a döntés,
ha meg nem, fütytyögetnek,
döng-dübög a söntés.*

*A legrútabbat
is szokásos díjazni,
hátba veregetni,
a fülét meghúzni.*

*Így úzzük a telet
vidám népszokással,
farsangoló kedvvel,
dallal, kacagással.*

Kecskemét, 2000. február 17.

Madáretetők

*Fehér subában toporog december,
csillogó zúzmara csüng fagyott ágon,
kis madáretetőket himbál a szél
a széchenyivárosi parki fákön.*

*Színes dolmányú szécinkék csapata
ide jár ebédre, dús lakomára,
kenyérmorzsára meg szalonnabőrre,
kölesszemekre, pörkölt szotyolára.*

*E traktát nyugdíjas nénikék rakják,
hol hóvégeken már üres a kamra,
s élelmüket boltban hitelbe kapják.*

*Szívük van! A keveset is megosztják
a szűkölködőkkel, mert az Isten adta,
s ők így nyerik el az Úr malasztját.*

Kecskemét, 1997. november 10.

Vásári képek

*Országos vásárban
zsibong sokféle nép,
tengernyi az áru
akármerre is lép.*

*Itt kendőt árulnak,
ott cifra lószerszám,
mázás cserépedény
gyékényen ezerszám.*

*Hosszú rúdon lóg sok
sárga, piros csizma,
virágmintás kelme,
szegedi papucska.*

*Malacok visítanak,
jerke bárány béget,
hízott ludat visznek,
dinnyén vágnak léket.*

*Görögdinnye-hegyet
hordtak ide Csányból,
szőlő-szőlőt, almát
a szép Kiskunságból.*

*Kelendő portéka
a cifraszűr, suba,
ahol azt készítik:
Debrecen városa.*

*Szatmári a szilva,
a hagyma Makón termett,
a krumppli a Nyírségből
hagyta el a vermet.*

*Kövér tulkok bógnek,
hajtották Karcagról,
emse-koca rőfög,
hozták a Bakonyból.*

*Balaton is küldött
jóféle csemegét,
pontyot, fogast, süllőt,
kárászt és kecsegét.*

*Az egri bikavér
minden cseppje drága,
aki azt szereti
nem költ patikára.*

*Kecskeméti kádár
hordaján a donga
homoki borokat
érlelő eperfa.*

*A mézeskalácsos
tükrös szívet árul,
lovas huszárt, babát,
hozta Kalocsáról.*

*Ezerféle bóvli
cserél itt ma gazdát,
vehetsz játék kardot,
csákót, simlabdát.*

*Füstös képű kupec
kehes lovat árul,
tegnap kötötte el
Majsán egy tanyárul.*

*Dicséri a Rárót,
nem is ló ez, táltos!
ha megsarkantyúzzák,
nem poroszkál, szálldos.*

*Piros ezres bankót
a tenyérbe csapnak,
áldomást isznak rá,
van dolga a csapnak.*

*Lacikonyhán zsírban
serceg kolbász, hurka,
tüzes nyárson forog
egy szép kövér pulyka.*

*Csóró cigány purdó
tátott szájjal lesi,
csiklandozza ínyét,
nyála csurog neki.*

*Hosszú asztal megett
legények danáznak,
fogy a cudar lőre,
asztal alá áznak.*

*Nyúzza szárazfáját
a félszemű Zsiga,
táncba csal legényt s lányt
ott az a muzsika.*

*Jata-lábú baka
egyre szaporázza,
forgatja a Julist,
az meg farát rázza.*

*A planétás ember
lutrija kelendő,
mindössze két garas
nála a jövőendő.*

*Persze, ha kihúzza
a tengerimalac,
ha mellényúl, koma
te is hoppon maradsz.*

*Finom úri hölgynek
tenyérből jósolnak,
szerencsét, szerelmet,
kérőt összehordnak.*

*Kötélen kismajmot
táncoltat egy törpe,
fintort vág a majom,
tapsolják röhögve.*

*Kupecok, tózsérek
verik már a blattot,
ördög bibliáján
ütik meg a bankot.*

*De mily csatazaj zúg?
Ki ordított, mi dúl?
A kocsmasátornál
fenekednek vadul.*

*Gamóssal, fokossal
egymást bőszen verik,
akit a bot nem ér,
azt meg lefejelik.*

*Törik szék, asztalláb,
bevert orr és borda,
mindent letarolna
ez a tatárhorda.*

*Jönnek a csendőrök,
harcnak véget vetnek,
a puska tusával
igazságot tesznek.*

*Megbilincselik ott
a betyárkodókat,
tömlöcbe kísérik
mind a rendbontókat.*

*Lefelé jár a Nap,
ki-ki hazaindul,
nyikorog a szekér,
távol harang kondul.*

*Üres a vásártér
csak a kóbor kuttyák
szemétkupacok közt
szimatolják nyomát.*

*Fényes holdvilágon
ürücsontra lelnek,
éhesek... a koncon
összeverekednek.*

*Leteszem a tollam,
nyugovóra térek,
álmban vásárban
vattacukrot kérek.*

*Nagyapám vette azt
egy régi vásáron,
többé már nem teszi...
mindhiába várom.*

Kecskemét, 1996. január 21.

Öreg kunok ülnek ház előtt a padon

*Öreg kunok ülnek
ház előtt a padon,
derűs ősziidőben
egy kis komázásra
ez is jó alkalom.*

*Bagóznak, pipáznak,
rágják a csutorát,
egyre szólongatják,
egy kis mesélésre
a szomszédot, komát.*

*Azt mondja csak, hogy vót
még legénykorába',
amikor felmászott
kend a májusfára,
s bepottyant a szomszéd
leány padlására?*

*Ki-ki elsodorja,
mondja a magáét,
katonakorából
virtuskodását.
Hogy s mint viccelte meg
a cigány a papot,
mikor az oltárról
az misebort lopott.*

*Egymást ugratják ők,
tromfra tromfot adnak,
vaskos vicceiken
ugyancsak mulatnak.
Közben lajbizsebből
flaskát húznak elő,
benne a kisüsti
hangulat-emelő.*

*Kortyolgatják, s közben
vígan vihorásznak,
búnak, bajnak, gondnak
imígy fittyet hánynak.
Elfelejtkezve így
a világ bajáról,
a kis nyugdíjokról,
növekvő áfáról.*

*Öreg kunok ülnek
házuk előtt a padon
„vénasszonyok nyarában”
idő mulatásra
ez is jó alkalom.*

2012

II.

BORVERSEK ÉS EGYÉB HUNCUTSÁGOK

Fohász Anakreónhoz

*Óh! Örökifjú taeoszi lantos,
Anakreón, versed most is ígéz.
Lelked örök, bár porlad tested,
jambuszaidból még fel-felidéz.*

*Szamoszi óbor méze, ha csurran,
bacchusi mámor és Vénusz ölel.
Lelkem a lelked kelyhében fürdik,
megihlet a Múza, és te jövel...*

*Vezesd a tollam, add meg a ritmust,
apró örömökről zengjük a dalt!
Bohém poéták, én s Anakreón,
így aratunk majd babért, diadalt.*

„In vino veritas!”

*Borban az igazság!
Mondja a borissza,
mikor fejadagját
naponta megissza.*

*Mi a gégén lemegy,
az enyém, nem másé,
kincs, hatalom, hírnév
mind az elmúlásé!*

*Jó bor, mámort adó,
az a Vénusz vére,
feltüzel, boldogít,
felemel az égbe!*

*Angyalok ölében
érezheted magad,
rózsás lesz a kedved,
kebled csak úgy dagad.*

*A koldusból királyt
varázsol a mámor,
s beléd lövi nyilát
a kis pajkos Ámor.*

*Csak ki ne józanodj,
mert az rettenetes,
émelyeg a gyomrod,
zakatol a fejed.*

*Kákán is csomókat
keresel, barátom,
s mint kifacsart citrom
képed, szinte látom.*

*Nyűgös vagy, beteg vagy,
nem találsz helyed,
falba is beverned
szerencsétlen fejed.*

*És akkor bevillan
agyadba egy szikra:
„Ebharapás legjobb
szőrével gyógyítva!”*

*Jó a kisüsti is,
de megteszi más is,
egy stampedli jó rum,
vodka legalább is.*

*A szesz kismértékben
orvosság és gyógyszer
a betegség ellen,
nagyban pedig óvszer!*

Kecskemét, 1999

Amíg a pohár körbejár...

*Meddig jár körbe a pohár,
benne a hegy levével?
Míg mámort nyújt a szerelem,
ifjúságunk tüzes hevével.*

*Igyunk, míg ihatunk, komám!
Pereg, pereg a homokóra,
tavaszra nyár jön illanón...
ligetre ősz borul, s a tóra*

*jégpáncélt von a téli fagy,
és a dús nyarakból mit sem hagy
a kifosztott halandóra.*

*Amíg a pohár körbejár,
feledjük a bút s a bajt! Tudva bár,
lepereg a homokóra.*

Kecskemét, 1999

Helvéciai szüret '99

*Kopaszak a tőkék,
megteltek a kádak,
édes must illata
lengi be a présházat.*

*Hordók hasa dagad,
jó bor forr, jövőre,
íhat majd a gazda
kedvére belőle.*

*Ám, hogy a jókedve
addig el ne hagyja,
mulatozik a falu
apraja és nagyja.*

*Tarackok dörögnek,
cigányzene csendül,
a színpadon egy csoport
népi táncra perdül.*

*Suhognak a szoknyák,
a csizmák dobognak,
a táncoló párok
csúrdöngölőt ropnak.*

*Feketeerdői
Sportcsarnokban bál van,
ott mulat a jónép,
a szüreti bálban.*

*Lopkodják a szőlőt
– résen a csősz-párok–,
akit rajtacsípnek,
büntetés vár rájuk.*

*Viszik a bíróhoz:
fürtjéért egy százast,
aki visszaeső,
leszurkol ötszázat.*

*Az udvaron pedig
szolgafán az üstben
birkagulyás fortyog
az illatos füstben.*

*Barackpálinkával
vetnek neki ágyat,
óborral kívánnak
hozzá jó étvágyat.*

*Táncolni, dalolni
hajnalig illendő,
századunkban ez az
utolsó esztendő.*

*Wéber Ede népe
ünnepel e napon,
így ütik a múltó
időt vígan agyon.*

*Áldja meg az Isten
ezt a szorgos népet!
Kerülje el minden
baj a hegyközséget!*

*Öreg és fiatal
forog körbe-körbe,
talpalávalóra,
a Feketeerdőben.*

Népek ivószokásai

*Ahány nemzet,
annyi szokás,
az étkezés,
a szeszivás.*

*Rác, tót, román
pálinkázik,
ha felöntött,
csalinkázik.*

*Duhajkodik,
vagy danászik,
kézzel-lábbal
hadonászik.*

*A vad sztyeppék
nomád népe,
kumiszt ivott
reggel, délbe'.*

*A mongol erjeszt
kancatejet,
lovát feji
nem tehenet.*

*A kis japán
teszi esztét,
nyakalja az
erős szakét.*

*Rumot vedel
Kuba fia
s az egész
Dél-Amerika.*

*Spanyol, olasz,
a francia,
meg a legtöbb
hazánkfia*

*A bort helyezi
előtérbe,
merthogy az a
Krisztus vére.*

*Osztrák, német
A sert kedveli,
kenyér helyett
azt vedeli.*

*Gambriusz, a ser-
ivók őse,
nem cserélte
borra ő se.*

*Ahány nemzet,
annyi szokás,
az étkezés,
a szeszivás.*

*Egyben mégis
megegyezünk,
víz helyett is
legyen szeszünk.*

*Ámor s mámor
éltünk sója,
elkísér a
koporsóba.*

Kecskemét, 2002. szeptember 5.

BOR-CSEPPEK

(a japán „haiku” modorában)

*Vizet prédikál
a csaló, de bort iszik
az alávaló!*

*Lehet bármily rossz
a lőre, a boríssa
nyakal belőle.*

*Addig vedelte
a hegy levét, míg el nem
feledte a nevét.*

*Egyet előre,
kettőt meg hátra..., mintha
lökvercben járna.*

*Nem jött még le a
fáról ő se? Négy lábon
jár, mint az őse.*

*Van, ki kapatos,
spicces, tökrészeg, kába,
hever kómába’.*

*Felszökött nála
a maliga, más se kell
neki, csak taliga.*

*Élete párja
várja vetett ággyal meg
a sodrófával.*

*A bor részegít,
butít, a szerelem meg
bódít, elvakít.*

*A szerelem csók
nélkül mit sem ér, akár
a tor, bor nélkül.*

*Éljen a Bacchus!
Éljen az Ámor! Mikor
meglep a mámor.*

*Igyunk, míg lehet,
óbort! Ne csigert, lőrért,
s áldjuk a tókért!*

*Noé apánk bölcs
tette, hogy szőlőtőt is
bárkába vitte.*

*Csinált bor is a
mámorhoz vezet, de az
csak műélvezet.*

*Tokaji aszú
a mennyei itóka,
vers zengjen róla.*

*Bordal és himnusz
éltesse Bacchust, Ámort
– édeni mámort!*

Kecskemét, 2000. április 1.

Lipét fogok, Sebők úr!

*Sebők nagyapámnak
volt egy inasa,
akinek egész nap
korgott a hasa.*

*Zamatos gyümölcsök
csüngtek az ágon,
Zanáék kertjében,
a szilvafákon.*

*Odacsalogatták
torkos inasát,
telepakolni az
éhező hasát.*

*Reggel nagyapám ment
a latrinára
és odapillantott
a szilvafára.*

*Látja, hogy az inas
tilosba lépett,
áthajló ágakról
gyümölcsöt tépett.*

*„Mit csinálsz ott kölyök,
a szilvát lopod?”
„Én? Dehogy Sebők úr,
csak lipét fogok!”*

*„Lepkét kora reggel,
ki látott ilyet?
Mássz le, mert letépem
mind a két füled!”*

*Nagyapám az inast
jól nyakon verte,
az éléskamrába
nyomban bevitte.*

*Nagy tál grízes tészta
meredezett ott,
egy ültőhelyében
bele nyomatott.*

*Rá egy kanna vizet
itatott vele,
jaj! forogni kezdett
a világ vele...*

*A tortúra vége
gyomormosás lett.
Az én bölcs nagyapám
ezzel büntetett.*

*A „pedagógia”
az inasra hatott,
mert az életében
többet nem lopott.*

Kecskemét, 1999. február 26.

Parasztosan, magyarosan

*Ötvenötben Szentkirályon
rozst cséveltünk egy nyáron,
cséplőgéppenőr voltam,
adminisztráltam, zsákoltam.*

*Napi tíz, tizenkét órát
robotoltunk, a nemjóját!
„Nem szokta cigány a szántást”,
megszenvedtem a zsákhordást.*

*Végül mégis beleszoktam,
a munka végét megfogtam,
és hogy a próbát kiálltam,
diákból férfivá váltam.*

*Délidőben megpihentünk,
jóízűen ittunk, ettünk,
tréfálkoztunk, virtuskodtunk,
huzakodtunk, birkózgattunk.*

*Volt egy Kócsó nevű juhász,
kétméteres, kilóra száz.
Kihívott engem birokra,
kiálltunk hát a homokra.*

*A lábát egyből kikaptam,
villámgyorsan elgáncsoltam,
„Ellenőr úr! ez így nem gilt,
kapaszkodjunk össze megint!”*

*Parasztosan, magyarosan!
S fogta derekam szorosán,
mint egy pelyhet, úgy felkapott,
és a rozsasztagba csapott.*

*Belefúródtam derékig,
fejjel le a fenekéig
a vizes homokba álltam,
lábaimmal kalimpáltam.*

*Jól mulattak mind a heccen,
e furcsa birkózómeccsen
pórul jártam alaposan,
parasztosan, magyarosan!*

Kecskemét, 1999. február 11.

III.

CSALÁD, BARÁTOK, HAZA

Anyám

*Ott ül a jóság, fényes két szemében,
mely fényeivel mindig simogat.
Az én Anyám Ő, kedves drága lélek,
ki nem szidott még soha másokat.*

*Gyermekkoromban, gyakran rám kiáltott:
„Nyakon verlek mindjárt, Te rossz kölyök!”
Lendült a kéz, de félúton megállott,
megsimogatott és sohase ütött.*

*Három gyermeket adott a világnak,
és felnevelt bennünket boldogan,
pedig az ínség gyakran járt minálunk,
mit nem bírnának el – tudom –,sokan.*

*De ő kibírta – hej pedig a szíve majd megszakadt –,
ha nem volt kenyerünk.
Testét-lelkét is eladta volna,
csak hogy mi mindig kalácsot együnk.*

*Apámmal együtt éjt nappallá téve
robotoltak, hogy nekünk jobb legyen.
Gondokban telt el mind a legszebb éve,
s már a sír felé megyen.*

*Tudja a sorsát, de mégsem siratja
a múló élet szálló perceit,
sohsem magát, mindig csak minket féltett,
minket, háládatlan, rossz gyermekeit.*

*Hajában már az élet dere csillog,
de ő még harcol, útján meg nem áll.
Szemében ott ül a teremő Isten,
és szelíden mosolyog reám.*

*Biztat, hogy küzdjek, küzdjek és reméljek,
az élet szép, csak sohasem kell félni,
Anyám nekem a szentem, példaképem,
mert tőle tudok bízni és remélni.*

Anyák napjára sok szeretettel fiad, Sándor

Szalkszentmárton, 1960. május 5.

Így rendeltetett

*Mikor apámat elvesztettem,
megcsonkult lelkem, árva lettem.
Mikor elvesztettem anyámat,
átdöfte szívemet a bánat.*

*Ez a te sorsod ember-gyermek:
Mind meghalnak, kik megszülettek!
Kisért az eredendő átok,
Ádám s Éváról szállott rátok.*

*Az Édenkertből kiűzettek,
Mikor a tiltott fáról ettek.
Porból vétettünk, porrá válunk,
Te Deum! Dimenziót váltunk.*

*Emlékünk él az utódokban,
s ott fenn a messzi csillagokban
lelkünk ragyogó fénné válik,
s az öröklétben szétsugárzik.*

*Virágszirom-harmatcsepp csillog,
a tó tükrén fénysugár villog.
Az úrból szökött le játszadozni,
csipkés habok közt hancúrozni.*

*A légben madarak trilláznak,
szellő suhog, lombok hárfáznak,
a zengő lét egy öröm-óda,
szívünkben születik azóta,*

*mióta szerelemben égünk,
s erről, mi költők, dalt regélünk.
Elbódít, elzsongat a mámor,
szívünkbe lőtt az íjas Ámor.*

Kecskemét, 2008 január

Fohász bocsánatért Teréziához

Úgy rontottam be
a szívedbe,
mint elefánt
a porcelánboltba.

Jajj!

Összetörtem kristály-kelyhét
a Szerelemnek.
Arcod mosolyát,
szemed csillagait
elragadtam
– talán sohasem
birtokoltam

Veled a Boldogságot...
Mégfárad lassan
tüzes kun vérem
– egy simogatással,
egy szóval beérem,
ha megbocsájtasz,
Te boldogtalan asszony
Talán van még,
ami itt marasszon,
arasznyi létem
sárba taposott,
kanyargós dűlőútjain...
Szemedben megtörtek
a fények,
én csak egyet,
egyetlenegyed kérek:
emlékezzünk együtt
a Jóra!
„Kis kacsa fürdik,
fekete tóba’.”

Terézkének 50. házassági évfordulónkra

*Ma ötven éve Kedvesem,
egy esős napon, hogy frigyre léptünk.
Napfényes órák s viharok
lélek-sodrában, őrlődve éltünk.*

*Van két fiunk, két unokánk,
lesz az életünknek folytatása,
mit nekik örökül hagyunk,
az két igaz ember helytállása.*

*A vagyonunk: becsületünk,
a tisztas munkával eltöltött évek...
Irigyelt gazdag nem vagyunk,
akik tobzódnak és döllyben élnek.*

*Csak szürke porszemek vagyunk,
de az egész élet ebből épül,
és ha majd utunk véget ér,
mindannyian ide térünk végül.*

*A lemenő nap tüze nem hevít,
de a parazsa mégis melenget,
hát szelíd derűvel kéz a kézben
várjuk meg együtt a naplementét.*

Kecskemét, 2009. április 11.

Fiamhoz

*Égő vágy voltál
tegnap: szerelem.
Ma megszülettél,
édes gyermekem.
Ős-ösztönöddel
csüngsz anyád ölén,
ha éhes vagy,
visítasz, kis bölény.
Te vagy a család
féltett zsarnoka,
neked hódol dajkád,
a nagymama
és nagyapád is.
A zsémbes öreg
bölcsődhöz gyakran
odaténfereg,
megcirógatja
kövér álladat.
Körötted forog,
sündörög a ház,
mindenki becéz,
gügyög, magyaráz.
S ha jó az alkony,
a nap éjre dűl,
a tücsök is künn
neked hegedül,
a csillagoknak
nagy gyémánt szeme
az ablakokból
neked ragyog be,*

*az éj fölébred,
vonja szárnyait,
vigyázza békés,
boldog álmaid.*

*S bölcsőd fölött két összehajló árnyék.
Már jövődet szövögetik anyádék...*

Dunavecse, 1962. április 12.

Kicsi Márk, az unokánk

*Kicsi Márk most tanul járni,
már egyedül fel tud állni,
meg-megbotlik, el is esik,
ha a kezét elengedik.*

*Kapaszkodik asztalszélbe,
a fal mellett a szekrénybe,
próbálgatja, tipeg-topog,
bizonytalanul imbolyog.*

*Földre tottyan, újra kezdi,
ha a nagy elereszti,
mégis jobb lesz csúszni-mászni
és nagyokat kacarászni.*

*Zsófi haját megcibálja,
a plüssmacit meg-megrágja,
amit megfog, szájba veszi,
jaj, a kulcsot is megeszi!*

*Mindenkire rámosolyog,
egész nap csak izeg-mozog,
ha pocija jól megtelik,
Márk jókedvre kerekedik.*

*Alig kilenc hónapocska,
hogy megjöttél kisfiúcska,
családfánk virágos ága,
szemünk fénye, álmunk álma.*

*Játszadozni de jó veled,
megfogni a pici kezed,
cirógatni pici állad,
nincs szebb unoka tenálad!*

Kecskemét, 2001. március 31.

Unokámmal a cirkuszban

*Cirkusz-sátor alatt
zsibong a sok gyerek,
harsognak a kürtök,
a fürge dob pereg.*

*Mókás medve táncol,
elefánt borotvál,
bohóc csetlik-botlik,
mulatunk a tréfán.*

*Artisták, zsonglőrök,
állatidomárok,
csodás attrakciók,
bűvös világszámok...*

*Zsófi szeme tágul,
tátott szájjal nézi,
a sok látványosság
őt is megigézi.*

*Ujjong, visít, kacag,
tapsol örömében,
önfeledt boldogság
csillog a szemében.*

*Sohase feledi
e csodás világot,
amit kétévesen
a cirkuszban látott.*

Kecskemét, 1997. szeptember 29.

A bujdosóhoz

Hegedűs Istvánnak Kaliforniába

*Úgy bujdosol a messzi idegenben,
mint bujdosik az ér a föld alatt,
a vak mélységeket reszketve járja,
és arra vár, hogy egyszer fölfakad.*

*Idegen tájak árnyékai kísértnek,
nem lelsz nyugalmat bús vándormadár,
még most is visszahívnak az akácok,
s a délibábban fürdő láthatár.*

*Füledbe cseng a Tisza mormolása,
jegenyesorok intenek feléd,
s Keletről a szél arcodba lengi
a búzaföldek lágy leheletét.*

*És álmaidba visszajár a múltad...
meg nem nyugodhatsz hontalan barát!
Az ősi föld hív és hívása törvény:
mely láncra verte bujdosó fiát.*

*Jer hát haza, hisz szükség van itt rád is,
mert minden munkáskéz aranyat ér,
S ha megkap majd az alkotás varázsa,
meglásd, nyugalmad újra visszatér.*

Tiszakécske, 1957

Mentoromhoz

(dr. Szíj Rezső 87. születésnapjára)

*Sorsfordító magyarok egyike,
művészettörténész, közíró,
tanár, kiadó, prédikátor,
szentenciáit közreadni
és ígét hirdetni bátor.
Összegyűjtötte szorgalommal
Pannónia művészeinek számos kincsét,
s hogy én is famulusa lettem,
gyakran koptattam a kilincset.
Tanultam tőle szépet szeretni
és megbecsülni a betűt, a könyvet,
itt szeretném most megköszönni,
amit érettünk, értem is tett.
87. születésnapján
„Bezen attamaz kenze kikte”
őrizze Urunk Őt még sokáig
erőben, egészségben, hitben!*

*Szíj Rezső 87. születésnapjára rendezett élet-
műtárlaton az ünnepség alatt írtam, és ezzel
köszöntöttem mentoromat – mesélő Pantheon
című könyvem kiadóját – a Kecskeméti Refor-
mátus Gimnázium dísztermében.*

Nagy L. Évának első verskötetéhez

*Mélyről felfakadt tiszta forrás
Nagy L. Évának szép lírája,
szenvedés, bánat zugaiból
tört át egy boldogabb világba.*

*Csengő ríme üvegharangszó,
s dalaiban a női lélek
kecsesen hatyúk táncát járja,
ritmusában tündérek lépnek.*

*„A vers nekem már nem csak játék”
– mondja ki kötete elején,
de „Istentől kapott ajándék”
– fáklyafény az élet egén.*

*Lobogj hát léleklángolással,
megszállottsággal, öntudattal,
izzó, nem hamvadó parázssal,
megbékélve így önmagaddal!*

Toll és ecset tárlat III.

*Szavak, rímek, ecsetvonások...
ahány alkotó, annyira mások.
Mindegyikben ragyog a lélek,
titáni tűzben, ihletben égnek,
a lét varázsát tükrözik vissza,
ki szépre szomjas, nedűként issza.
Nemesül tőlük a szív, a lélek,
emlékét őrzik az öröklétnek.*

Baráti köszöntő

*Buda Ferenc Kossuth-díjas költőhöz
egy irodalmi rendezvényen*

*Buda Ferkó Debrecen szülötte,
szivárványív tündököl fölötte,
ölelte a délibábos pusztát,
innen indult rögös vándorútra.*

*Napkeleten őseinket keresve
baskir földre, a kazah hegyekbe
vitte őt tudós kutató láza,
és lett a népköltészet tárháza.*

*Ritmusa, rímei szízi szépek,
gyémánt szikrát szór bennük a lélek.
Tiszta forrás-ból fakad a lény,
ez sodorta Parnasszus hegyére.*

*Múzsák között, titánok közt trónol,
– egyre érik, s erős, mint az óbor.
Sugárzása kozmosz sugárzása,
világot gyújt: a szikföld hazában,
a homok hazában,
a tanya hazában,
a himnusz hazában,
s hol magyar szó hangzik,
szerte a világban!*

Kecskemét, 2007. március 24.

A magyar nóta

*Fejős Jenő sporttársamnak,
az ezüstkoszorús magyarnóta-énekesnek,
egykori gyűrött fülű birkózómnak*

*Cigányzene, magyar nóta,
hódít már századok óta.
Olykor tüzel, olykor ríkat,
lobogtatja vágyainkat.*

*Varázslat ül a húrokon,
s az magyar lélekkel rokon.
Felrepít a csillagokba,
vagy letaszít a pokolba.*

*Olykor édes-bús, kesergő,
máskor meg a búfelejtő.
Ritmusára lábunk dobban,
még a föld is beleroppan.*

*Cinka Panna és Lavotta,
s az a sok szép Dankó-nóta
öregbíti hírünk-nevünk,
általuk is megméretünk.*

*Ha száztagú Rajkó játszik,
Boros, Lakatos prímázik,
beleborzong minden tagom,
mit tagadnám, tetszik nagyon!*

*Mintha édenkertben járnék,
s rejtett kincsekre találnék,
úgy érzem, hogy gazdag vagyok,
mennybe visznek e dallamok.*

Kecskemét, Békás-kút, 2007. szeptember 25.

E...PISTOL...A
Turcsány Péter poétához

I.
A zsák meg a feltja,
csuka-fogta róka.

Hess, hess, hess!
Mi verdes?
Vér, vér, vér...
egy testvér.
Sújt valami átok,
turáni úton
valakit várok.

Tam-tam-tam.
BAK-tat-tam.
Látófaágra
kaptattam.

Vándor közeleg...
Gének ganaján gázol,
kádenciáin
szentenciái
lángolnak.

II.

Belekotortam a „TARISZNYÁDBA”

ős-sámánfi,

Turcsány Péter.

Sci-fi regéid hímes rétjén

a csodaszarvas lengén lépdél.

E mese,

Emese álma

dekadens rímek temetőjén

felvétetett egy kopjafára.

Ősz csósz csatangol

Tisza-tájon,

valahol kolomp szól a ködben...

Thuzóba fekete paripája

búsan nyerít fel

a szívemben.

Sámán testvérem! Ős-vajákos

(magam is kun vér), besenyő táltos

ölelkezem,

fogadd kezem!

Legyen barátságunk ó rum ereje,

pogány Karakórum

zötyögő szekere,

Illést az Úr ezen viszi,

ha majd eljön az ideje.

III.

*Negyvenhat évet eddig megéltem,
sírtam, vigadtam, ittam, égtem,
de lelket,*

*eszméket
 nem cseréltem,
csúcsokra törtem,
 nem henyéltem,*

*Szép feleségem van, s kis családom
(súlyomfiak), Őket imádom.
Szeretek szabadon élni, hatni,
amim van, mindent odaadni.*

IV.

*A zsák meg a feltja,
csuka-fogta róka.
Hej! Rege-rárom,
leveled várom,
keress fel nyáron,
a Tisza-tájon.
Hass, hass, hass!
Hogy adhass.
Sok lett a vadász,
kevés a főka,
a szelíd galambfi
ravaszdi róka.*

Kecskemét, 1983

Haikuk Takaóhoz

*Takao elhunyt...
Ha cseresznye virágzik,
nagyon hiányzik.*

*Mikor a nap kél,
Japánra gondolok és
imát mormolok*

*lelki üdvéért
egy igaz, jó barátnak,
Óhozzá szállnak*

*gondolataim,
lelki szememmel látom,
köszönt barátom.*

*Én itt a földön,
Te ott a végtelenben,
csillag-körökben.*

*S ha üt az óra,
megyek majd hozzád végső
találkozóra.*

*Ott örök béke
vár ránk, földi pályánknak
üdve s bére.*

*A test mulandó,
de a lélek, az örök,
felszáll az égbe.*

Kecskemét, 2009

Október 6. nemzeti gyászunk

*Rég elporladtak már
gyászfátylak, kokárdák,
mit szépapáink
őriztek kegyelettel.
48-as zászlók
múzeumi tárgyak,
hősök emlékét
őrizzük szeretettel.*

*Világosnál kihullt
a honvéd kezéből
dicső fegyvere,
és szabadságharcunknak
vérfoltos zászlaja
Paskievics előtt
lehullt a porba,
muskla tiporta bele.*

*Haynau bitóin
az aradi várban
tizenhárom hős
mártír tábornok halott.
Megdicsőülten a
sírba alászálltak,
és örök álmot
alusznak csendesen ott.*

*Október hatodika gyászos
ünnep, sírjaikon
mécsek lobognak,
dicső neveik példa
minden magyar előtt,
amíg keblünkben
érző szívek dobognak.*

*A világszabadság
fáklyái e mécsek,
fennen ragyognak
a messzi századokban,
csillagtüzeket gyújt
lobogón a fényük,
hőseink neve
tündököl fent azokban.*

*Oh! Fenséges, dicső,
szent világszabadság!
Adj nyugodalmat
a mártír katonáknak,
vérüket hullatták
elszámolatlanul
érted, s hazánkért
kiontvá áldozának.*

Kecskemét, 2001. október 6.

Sámán szemmel

Borba fojtott ezer éves
bánat
rágja lelkem, nem lelem
hazámat.
Szittyja vérem szilaj
lobogása,
harci ménnek patkó-
dobogása,
réz sarkantyúm kemény
érc-pengése,
búza földem gyászos
jégverése,
folyóimnak sebes
áradása
ráébredt egy gyászos
számadásra.
Határait három tenger
mosta,
szegény hazám most meg milyen
csonka?
Erdeim, bányáimat
szétlopták,
halottaim hantjait
széthordták.
Acélizmom ereje csak
ernyed,
hóhérok írják a
történelmet.
Szolgá sorban, ejtett fővel
járok,
lelkem vesztve sült galambra
várok.

Nadrágszíjam fulladásig
húzzák,
ösztvér jövőm bőrét
lenyúzzák.
Ámítgatnak, hitegetnek
szóval,
vesztett múltamat felhintik
sóval.
Nem vagyok már sem büszke, sem
hetyke,
utódom meg gerincbajos
egyke.
Szórványba szorított
Európa,
koldus-ácsingózom
euróra.
Egy-két baksist talán
idevetnek,
bankár-népek gúnnyal
kinevetnek.
Csóró magyar jó lesz
cselédnek,
ezt kívánja sokcsillagos
érdek.
Gürcölj csak, amíg az erőd
futja,
hullj a porba, tápáskodj fel
újra!
Agyvelődet kiszívja a
tőke,
ne nézz hátra, mindig csak
előre!
Meddig sújt még ezer éves
átok?
Újabb gyászos ezer évre
vártok?

Véreim! Hisz büszke sasok
voltak
eleink, kik e földért
meghóttak.
Szablyaélel szabtak utat
nékünk,
folyt a vérünk, amíg
ideértünk...
Patakként folyt kárpáti
hazánkba',
mégis fennmaradtunk talpon
állva.
Süppedt hantok, rogyadozó
fejfák
jelzik csak Attila
birodalmát.
Árpád vezér, István király
népe
visszaszáll ősi
csillag-regékbe.
S tán az univerzum egy más
táján
szárnyalunk szent turulunknak
hátán.
Repülünk a végtelen
időben
– lelkeink a csillag-temetőben.
Büszke mellünk ezer sebtől
vérzett,
nem törte meg gerincünk a
végzet.
Hátunk mögé sunyin gyávák
bújtak,
kakukként a fészükéből
kitúrtak,
kivetettek ebek

harmincadján,
hízik rajtunk germán, gall,
a talján.
Hízik rajtunk a vén
Európa,
vágóhidunkon az
Unióban.
Nekik terem az ígéret
földje,
mi meg csöndben merülünk a
csődbe.
Elveszünk a binisz
mocsarában,
mammonra éhes multik
gyomrában.
Köd lepte agyunk, borba fúlt
mámor,
viszi már lelkünket át a
Kháron
Styx-folyón ladikunk, ha
átér,
az alvilágba bebocsátást
kér.
Vár reánk ott öröklét
nyugalma,
igazsággal halál birodalma!

Uram!
Vedd el tőlem e keserű pohárt,
hisz minden cseppje méreg.
Köszöni Krisztus
már e szenvedést...
ebből többet nem kérek!

Kecskemét, 2002, február 16.

IV.

A DAL ÉS A SZERELEM ÖRÖK

Az asszony teste

*Az asszony teste költemény
– írja a német Heine –,
s mint a napfény, úgy ragyog
a bölcsessége ebbe’.
Nincs szebb, mintha asszonyunk
este az ingét bontja,
s a csipkékből kivillanik
két rózsaszínű combja.
A csípő lágyan megremeg,
hívogat, dús ölére...
– a rút anyag átszellemül
egy bájos költeménybe.*

Úgy szeress!

*Úgy szeress,
mint hulló harmatot a föld,
mint napsugarat a rózsáág,
s mint rétek az esőt!*

*Vagy...
úgy szeress,
mint delfin a kéklő tengert,
mint tiszta forrást az őzek,
s mint Isten az első embert!*

Szerenád tavaszi széllel

*Virágzik az aranyeső,
előbújt az ibolya,
nárciszokat simogat a
tavaszi nap mosolya.*

*Patakparti füzesekben
bolyhosodó barka ág
hirdeti, hogy itt a tavasz,
tarka réten sok virág.*

*Gerlebúgás, rigó fütyül,
fodrozódnak a vizek,
a szél szárnyán ablakodra
virágszirmokat viszek.*

*Zizegve hull a sok szírom,
lány tavaszi szerenád,
fogadd olyan szeretettel,
ahogy én gondolok rád!*

*Lobbants el egy gyufaszálat,
jel: fogadlak, itt vagyok,
s a bakacsin-éjszakában
kigyúlnak a csillagok.*

Kecskemét, 2003. április 1.

Dal a távoli Kedveshez

*Hangod susog az esti csendben,
A csillagfényes ég alatt.
Kacagásod hozza hozzám
Csörgedező kis patak.*

*Ha hajnal után jó a reggel,
S aranyeső hull a tájra,
Szemednek tiszta fénye csillog
Mezők üde harmatában.*

*Ha virágillat száll a légben,
Nyiladoznak az orgonák,
A játszi szél hozzám sodorja
Hajadnak selymes illatát.*

*És minden fény és minden pompa,
E dús természet kebelén
Lágyan hullámozó dallamokban
Imádott lényedről mesél.*

*Én mégsem vagyok teljesen boldog,
Mert tetőled távol vagyok,
Vérző szívembe fátylat vonnak
A besötétlő alkonyok.*

*A csendes magányos éjszakákon,
A vénülő múlt hamvas taván
Gondolatban feléd repülök
Az álmok ringó csónakán.*

*Találkozunk, keblemre vonlak,
Vonagló ajkunk összeér.
Csókjainknak nincs vége, hossza,
A szívünk boldog dalt regél.*

*Boldog vagy-é? – suttogva kérdem,
Szemed hálásan felragyog.
Benne vannak önfeledten
A földre szálló hajnalok.*

*Szeretlek, súgod lázban égve,
Törékeny tested megremeg,
S vágyaim forró mámorában
Betöltesz minden lényeket.*

*Tiéd vagyok, örökre kedves,
Rebegem boldogan neked.
Megőrzöm a véges-végtelenben,
Szívembe vésem a neved.*

Kiskunfélegyháza, 1956. április 26.

Futó percek tükrében

*Új csillagjelekből raktam ki az arcod,
patak tükréből merengő szemed,
egy karcsú nárcisz volt a termeted,
de e tűnő ábránd csak percekig tartott.*

*Máskor mély-haragzöld vetéseket láttam
ringatózni a tavaszi szélben,
párás földszag terjengett a légben,
s derekad karcsú ívét nagyon vágytam.*

*Mondhatnám tovább is – se szeri, se száma,
hogy futó percek tükrében látlak...
Te vagy a lelke füveknek, fáknak,
kamaszos szerelmem visszatérő álma.*

Tisza-kécske, 1958. június 3.

A dal és a szerelem örök

*Hafiz a perzsák dalnoka,
tiltott szerelmek bajnoka
egyszer a sah kertjébe tévedt,
szeme egy szép rózsára révedt,
karmazsin szirma bársonya,
mint hurik karja, oly puha.*

*Illata bódító ámbra,
kelyhét napfényre kitarja,
édes mézét kínálja méhnek,
porzói szerelemben égne,
rímekre ihlető románc
vagy összecsengő asszonánc,*

*a pillanat bűvös varázsa:
a méh és a rózsa násza.
Óh! Mily csoda! Kiált a költő,
szívemet, lelkemet betöltő
öröm-adó boldog látvány,
égen ívelő szivárvány.*

*E titok részese lettem,
s bár száll az idő felettem,
csendül lantom, felzeng az ének,
halljátok meg ifjak és vének:
Hafiz költő szól hozzátok
s egy kései unokátok!*

„Hírös Város” 1998. április 13 Húsvét hétfőn

Igéző szép szemedben...

*Igéző szép szemedben
laknak a fénylő csillagok,
szemeid lelked tükre,
valód, jellemed benne ragyog.*

*Sejtelmes titkaidba
így avattál be engemet,
mikor a kezed fogtam
és néztem, néztem a szemed.*

*Bú és a szomorúság
talán mi benned megfogott,
magához húz, mint vasat
a mágnes, ellenpólusod.*

*Én vidám vagyok, téged
meg gyötör a szomorúság,
élted hulló levelek,
gyorsan elhervadó rózsák.*

*Öntözlek, fényben tartlak,
mint indián nyár, tél előtt
ad még egy kis meleget,
simogatva erdőt s mezőt.*

*Igéző szép szemednek
csillagát addig őrizem,
míg utolsót üt órám,
sírba magammal leviszem.*

Kecskemét, 2011. május 8.

V.

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Mester és tanítvány

*Mint bronzba öntött
antik férfiszépség,
úgy áll előttem
büszkén, délcegen.
Arányos testén
feszülnek az izmok,
harsan a síp és,
birkózik velem.
Két kígyózó kar
acél-öleléssel
magához szorít,
küzdünk, felemel
nagy lendülettel,
gyorsan, mint a villám,
hatalmas ívben
szaltózik velem.
Hidam kemény bolt-
íves hajlatára
reá fonódik
karja, ostromol:
rövid a harc – bár
én még ellenállnék,
s a tanítványom
boldogan tusol.
Ugrál, kacag és
ujjong örömében,
Most, hogy először
a Mestert legyőzte.
Tudja: csak játék,
mégis nagyon boldog,
mert így lesz bajnok
jövőre belőle...*

Olimpia I.

*A „nagy játékhoz” nincsen fogható
megméretése az emberi fajnak,
sport-terein ifjak versengenek,
s ott nincs helye fegyvernek, csatazajnak.*

*Ín, ideg, izom feszül a rajtnál,
és amikor fáradtan célba érnek,
szemükben titáni fény ragyog fel,
s a csillagok között szárnyal a lélek.*

*A pályabér egy babérkoszorú,
sport-dicsőségük fényes koronája,
tengernyi munka, verejték az ára.*

*S ha legyőzetnél, ne légy szomorú,
jellemed, neved ettől nem lesz foltos.
„Nem az eredmény, a részvétel a fontos!”*

Kecskemét, 1999. december 1.

**Kovács Sándor Pál birkózó,
mesteredző és költő**

*A 17. magyar olimpiai birkózó bajnoknak állít dicső
emléket a Mesélő Pantheon című
birkózás-sporttörténeti kötetében.*

*A kötet részeként versben mutatja be küzdelmes élet-
útjukat és eredményeiket.*

*Ezekből a versekből mutatunk be egyet
Kovács Sándor Pál sportszeretetéről,
egy életrevaló elkötelezettségéről a birkózósport
iránt, valamint Bóbis Gyuláról, Kecskemét város
első birkózó olimpiai bajnokáról,
a reneszánsz emberről.*

Bóbis Gyula

*Sportkarrierjét a
focizásban kezdte,
Kecskeméten a bőrt
bátyjával kergette.*

*Ám hamar átnyergelt
a birkózó sportra,
s nyerte versenyeit
egymás után sorban.*

*Aztán a háború
messzire sodorta,
„tanulmányi útra”
a „paradicsomba”.*

*Amikor hazatért
az orosz fogságból,
alig félmázsányi
tellett a súlyából.*

*A megélhetésért
felköltözött Pestre,
és lejárt birkózni
a BVSC-be.*

*Tatán a táborban
hát hízásra fogták,
hogy visszanyerhesse
régi versenysúlyát.*

*Túl a három ikszen
utazott Londonba,
hogy a svéd bajnokot
befogja járomba.*

*Nehézsúlyban indult,
a szabadfogásban,
minden ellenfelét
a szőnyegre vágta.*

*Pedig amúgy nem volt
ő harcias alkat,
szerette a zenét
és az irodalmat.*

*Gyűjtötte a régi
családneveinket,
s énekes múltjával
kápráztat el minket.*

*Possert Emília
oktatta kottára,
Mátray Ernő az
olasz operára,*

*a „Parasztbecsület”
partitúrájára,
Mascanini saját
nevét írta rája.*

*Családi élete
követendő példa,
ahogy élt és nevelt
a jeles atléta.*

*Leánya, Ildikó,
az olimpiákon
ezüst érmet szerzett
a törvívó páston.*

*'76-ban elment
Bóbisunk örökre,
nyugszik Farkasréten,
kinn a temetőben.*

*De a „hírös város”
emlékszik nevére,
versenyeket rendez
a tiszteletére.
kinn a temetőben.*

*De a „hírös város”
emlékszik nevére,
versenyeket rendez
a tiszteletére.*

VI.

ŐSZIDŐBEN

Galambsereg

*Piros cseréptetők felett
kereng fehér galambsereg.
Ezüstös, karcsú szárnyaik
a Nagy Kék Óceánt szelik,
s a fényben fürdő fellegek
alatt ledéren lengenek
én szívem-madárkái,
Murillo angyalkái.
Így szálltam én is egykoron
dübörgő kamaszkorom tág
horizontján az egekbe,
ismeretlen végtelenbe.
S miként Szindbád, a tengerész,
merész kalandra tettekrész
jártam be a világot,
hordtam szívemben lángot.
Öregkorom szőlőhegyén
aszú szőlőt böngészek én,
ízlelgetem a szemeket,
elnézegetem az eget.
Tűnőben a galambsereg,
körötte setét fellegek,
galambölő karvalyok:
múló éveim azok.*

Tiszaújszász, 1989. november 1.

Sorsommal már megbékélve

*Panelek közé rekedt
vén cukorbeteg vagyok.
Parányi kis eget és Napot
csak ablaküvegen át kapok.*

*Rogyadoznak a lábaim,
s botladozva csoszogok.
Csigamód araszolva
nagyon lassan haladok.*

*Fürdetéskor a kádban
fiam emel be, s vesz ki,
feleségem megcsutakol,
fárad s erejét veszti.*

*Volt, hogy leesett a cukrom,
s kórházba a mentő vitt be,
megmentett a gyors kezelés,
még-még élek, szilárd hitbe’.*

*Ember sors az enyém is,
Fénnyel s árnnyal áldva,
megbékélve már magammal
feloldódom e világban.*

*Harc az élet és küzdelem,
egyszer csak mindennek vége.
S igaz, göröngyös volt az út,
még is szép volt, és megérte.*

Hetvennyolc évemre visszatérve

*Elhagytak a múzsák,
kiszáradt a tollam...
Űsse kő! Amúgy is
csak költőcske voltam.*

*Rímet, rímeckéket
én is farigcsáltam,
maradandó művet
nem igen csináltam.*

*Ám, ami kevéske
kitellett belőlem,
jó szívvel ajánlom,
fogadjátok tőlem!*

*Dalaim a lelkem
s szívem szárnyalása,
enyhet adó csermely
csendes csacsogása.*

*A vers megtölt engem
égi boldogsággal,
hitet ad és békét
e romlott világgal.*

Kecskemét, 2015. március 13.

Fricska az elmúlásra

*Ha eljön értem a halál,
s azt hiszi, végre rám talál,
ajtómon cédulát hagyok:
Pardon, házon kívül vagyok!*

Magamról II.

*Kenyerem javát már régen megettem,
ami tőlem tellett, mindent megtettem.
Vagyok, mi vagyok – lettem, ami lettem,
a mulandóság tör pálcát felettem.
Ha majd itt hagyom végleg e világot,
mondjátok értem egy istenhozzádot!*

Kecskemét, 2010. július 3.

KOVÁCS SÁNDOR PÁL
birkózó mesteredző és költő

Született: 1937. január 2-án Budapesten

Végzettsége: birkózó mesteredző és könyvtáros

A Magyar Testnevelési Főiskolán birkózó edzői szakot és a Debreceni Tanárképző Főiskolán népművelődési és könyvtárszakot végzett.

Sport tevékenységéért megkapta az alábbi kitüntetéseket:

A FILA Nemzetközi Csillagrend ezüst fokozata 1994

A Magyar Birkózó Sport érdemrend ezüst fokozata 2008

A Magyar Birkózó Sport MESTEREDZŐJE 2012

Sporttörténeti írásai:

Mesélő Pantheon 2001

Grundbirkózás (tanulmány és szabályzat kötet) 2002

Grundbirkózás és a Kunsági küzdőjátékok története és versenyszabályzata 2004

Verseit és anekdotikus népi történeteit

a budapesti KLÁRIS újságban és

a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének Üzen a Homok c. irodalmi folyóiratában jelentette meg.

Több mint tizenkét antológiában jelentek meg versei szépirodalmi és szakmai írásai, tanulmányai.

Verseskötete: A Pásztortüzek (versválogatás) 2015

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Az Olvasóhoz</i>	4
<i>Előszó helyett a szerkesztőtől</i>	6
<i>Ajánlás</i>	7
<i>I. PÁSZTORTÜZEK ÉS FALUSI ÉLETKÉPEK</i>	8
<i>Magamról</i>	9
<i>Emlékeim</i>	10
<i>Az élet kapujában</i>	11
<i>Páztortüzek</i>	12
<i>Kopjafára</i>	14
<i>Bugacpusztán</i>	16
<i>Darucsapat őszi égen</i>	19
<i>Téli éj a pusztán</i>	22
<i>Itt a tavasz</i>	24
<i>Péter-Pálkor, aratáskor</i>	25
<i>Gondolatok az ősziről</i>	26
<i>Közeleg a tél</i>	28
<i>Ólomöntés</i>	29
<i>Gyertyaszentelő</i>	30
<i>A kuckó</i>	31
<i>Fapados</i>	32
<i>Farsangolás</i>	33
<i>Madáretető</i>	37
<i>Vásári képek</i>	38
<i>Öreg kunok ülnek ház előtt a padon</i>	44
<i>II. BORVERSEK ÉS EGYÉB HUNCUTSÁGOK</i>	46
<i>Fohász Anakreónhoz</i>	47
<i>„In vino veritas”</i>	48
<i>Amíg a pohár körbejár...</i>	50
<i>Helvéciai szüret '99</i>	51
<i>Népek ivószokásai</i>	53
<i>BOR-CSEPPEK</i>	56
<i>Lipét fogok, Sebők úr!</i>	59
<i>Parasztosan, magyarosan</i>	61

<i>III. CSALÁD, BARÁTOK, HAZA</i>	63
<i>Anyám</i>	64
<i>Így rendeltetett</i>	66
<i>Fohász bocsánatért Teréziához</i>	68
<i>Terézkének 50. házassági évfordulónkra</i>	69
<i>Fiamhoz</i>	70
<i>Kicsi Márk, az unokánk</i>	71
<i>Unokámmal a cirkuszban</i>	73
<i>A bujdosóhoz</i>	74
<i>Mentoromhoz</i>	75
<i>Nagy L. Évának első verskötetében</i>	76
<i>Toll és ecset tárlat III.</i>	76
<i>Baráti köszöntő</i>	77
<i>A magyar nőta</i>	78
<i>E...PISTOL...A</i>	80
<i>Haikuk Takaóhoz</i>	83
<i>Október 6. nemzeti gyászunk</i>	84
<i>Sámán szemmel</i>	86
 <i>IV. A DAL ÉS A SZERELEM ÖRÖK</i>	 90
<i>Az asszony teste</i>	91
<i>Úgy szeress!</i>	91
<i>Szerenád tavaszi széllel</i>	92
<i>Dal a távoli Kedveshez</i>	93
<i>Futó percek tükrében</i>	95
<i>A dal és a szerelem örök</i>	96
<i>Igéző szép szemedben</i>	97
 <i>V. ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK</i>	 98
<i>Mester és tanítvány</i>	99
<i>Olimpia I.</i>	100
<i>Bóbis Gyula</i>	101
 <i>VI. ŐSZIDŐBEN</i>	 104
<i>Galambsereg</i>	105
<i>Sorsommal már megbékélve</i>	106
<i>Hetvennyolc évemre visszatérve</i>	107
<i>Fricska az elmúlásra</i>	108
<i>Magamról II.</i>	108
<i>Kovács Sándor Pál</i>	109

*„Legendát szőttek, mesét fontak,
Gyöngyöket szórt a népköltészet,
Szedjük össze a vénülő múltból
És féltve őrizzük meg őket!”*